

WOLNA POLSKA

GAZETA FRONTOWA DLA LUDNOŚCI POLSKI

Nr. 8. (62)

Piątek, 19 stycznia 1945 r.

Cena 1 złoty.

W ogniu walk o wyzwolenie Warszawy jeszcze bardziej sementowała się przyjaźń narodów Związku Radzieckiego i Polski.

Chwała wyzwolicielom ziemi polskiej!

Wódz Naczelny Czerwonej Armii
Marszałek Związku Radzieckiego
J. W. STALIN

Marszałek
Związku Radzieckiego
G. K. ŻUKOW

Marszałek
Związku Radzieckiego
I. S. KONIEW

Marszałek
Związku Radzieckiego
K. K. ROKOSSOWSKI

ROZKAZ WODZA NACZELNEGO

Do dowódcy wojsk 1. Białoruskiego frontu
Marszałka Związku Radzieckiego ŻUKOWA

Do szefa sztabu frontu general-podpułkownika MALININA

Wojska 1. BIALORUSKIEGO frontu, po dokonaniu szybkiego manewru oskrzydlającego na zachód od WARSZAWY, zajęły miasto ŻYRARDOW, przecięły drogi na SOCHACZEW, słowosy WISŁę na północ od WARSZAWY i, po odcięciu w ten sposób WARSZAWY od zachodu — dzisiaj 17 stycznia, drogą kombinowaną — z północy, zachodu i południa zdobyły stolicę sprzymierzonej z nami POLSKI — miasto WARSZAWĘ — bardzo ważny węzeł strategiczny obrony Niemców na WISŁE.

W walkach o zdobycie miasta WARSZAWY wyróżniły się wojska general-majora PIĘCHOROWICZA, general-podpułkownika BIEŁOWA, general-majora ŻAKINA, podpułkownika POPLAWSKIEGO, general-lejtnanta ŁUKJANCZENKO, general-majora STRAZEWSKIEGO, general-lejtnanta PUŁKO-DMITRIJEWA, general-majora ANDRIJEJEW, general-majora ANASZKINA, general-majora POZNIAKA, general-majora CZERNOWA, podpułkownika WYDRIGANA, general-majora ŻAKINA, podpułkownika SOŁOJEW, podpułkownika PAWŁOWSKIEGO, podpułkownika MUZYKINA, generala brygady ROTKIEWICZA, podpułkownika SZEJPAKA, generala brygady BIEWZIUKA, podpułkownika ZAJKOWSKIEGO, generala brygady KIENIEWICZA, podpułkownika RADZIWAŃCZAKA, artylerzysty general-lejtnanta MOZYLEWSKIEGO, general-majora artylerii PŁASKOWA, podpułkownika BŁONSKIEGO, podpułkownika WIKIENTJEW, podpułkownika SKOKOWSKIEGO, podpułkownika BIELICHOWSKIEGO, podpułkownika KERP, podpułkownika PROKOPOWICZA, podpułkownika GRJEBICHOWA, general-majora artylerii LERSKIEGO, podpułkownika KOŁOKOŁOWA, podpułkownika JELOWATSKIEGO, podpułkownika JURGIELEWICZA, podpułkownika WASISZCZEW, podpułkownika MUCHACZEW, majora POPOWICZA, podpułkownika WASILCZEW, podpułkownika MICHAJŁOWSKIEGO; czolgisty general-podpułkownika wojsk pancernych BOGDANOGO, general - lejtnanta RADZIEWSKIEGO, general - majora wojsk pancernych WIEDENIEWA, general - majora wojsk pancernych TIELAKOWA, general-lejtnanta wojsk pancernych KRIWOSZEJNA, general-majora wojsk pancernych KRETOWA, podpułkownika

BIELOBORODOWA, podpułkownika KOROSTIJA, podpułkownika JEREMIEJEW, podpułkownika MALUTINA, podpułkownika CURYCKIJA, lotnicy general-podpułkownika lotnictwa RUDENKO, general-lejtnanta lotnictwa BRAJKO, general-majora lotnictwa KARAWACKIEGO, general-majora lotnictwa DZUSOWA, general-majora lotnictwa TOKARIEWA, podpułkownika TIMOFIEJEW, podpułkownika BIEŁOUSOWA, podpułkownika SUCHORABOWA, general-majora lotnictwa KOMAROWA, podpułkownika RASSAZOWA, podpułkownika NAKONIECZNIKOWA, podpułkownika STKINA, podpułkownika BUZYLEWA, podpułkownika BIERKAL, podpułkownika IWANOWA, podpułkownika ROMIEJKO, podpułkownika SZERSTIUKA, podpułkownika GAWRIŁCZENKO; saperzy general-majora wojsk inżynierskich KOMAROWA, general-majora wojsk inżynierskich WORDZIER, podpułkownika BIELSKIEGO, podpułkownika KISIEJEW, podpułkownika LUBANSKIEGO, podpułkownika PUZIERICKIEGO, podpułkownika CHOWRATOWICZA; łącznicy podpułkownika SOŁOJEW, podpułkownika SUCEK, podpułkownika ŻARUDSKIEGO, podpułkownika SMOLIJ, podpułkownika WAKISZ, podpułkownika STUPACZENKO.

Die uczczenia odniesionego zwycięstwa formacji i jednostki, które najbardziej wyróżniły się w walkach o zdobycie miasta WARSZAWY, przedstawiał do nadania miana „WARSZAWSKICH” i do odznaczenia orderami.
Dzisiaj, 17 stycznia, o godz. 19 stolica naszej Ojczyzny MOSKWA w imieniu Ojczyzny salutuje walczącym wojskom 1. Białoruskiego frontu, w tej liczbie i Armii Polskiej, które zdobyły stolicę POLSKI, miasto WARSZAWĘ — dwudziestą czterem salwami artyleryjnymi z trzystu dwudziestu czterech dział.

Za doskonałe działania bojowe WYRAZAM PODZIĘKOWANIE kierowanym przez Was wojskom w tej liczbie wojskom 1 Armii Polskiej, które uczestniczyły w walkach o wyzwolenie WARSZAWY.

Wieczna chwała bohaterom poległym w walkach o wolność i niepodległość naszej Ojczyzny i sprzymierzonej z nami Polski!

Smierc zaborcom niemieckim!

Wódz Naczelny Marszałek Związku Radzieckiego J. STALIN.

17 stycznia 1945 r. nr. 223.

Warszawa wyzwolona!

Armia Czerwona wraz z Wojskiem Polskim ruszyła przed kilkoma dniami do decydującej bitwy o wyzwolenie Polski, o ostateczne zwycięstwo nad Niemcami. Wróg nie wytrzymał polęzkiego ciosu zwyciężonych sił bratnich narodów. Zachwiał się nad Wisłą, jak dawniej pod Grunwaldem, cofając się zraniony do swej jaskini zbójckiej.

W ciągu kilku dni zdruzgotana została potężna obrona niemiecka na froncie o długości kilkuset kilometrów. Huragan ognia i stali, śmierzonośny dla szwab, idzie przez całą ziemię polską od Prus Wschodnich po Karpaty, idzie od Wisły ku Odnie ścigając trupami krzyżaków drogi na zachód, ku Berlinowi.

Huragan ten wymiotti już Niema z Modlina i Sochaczewa, Radomia i Piotrkowa, z Kielc i Miechowa. Przeszedł on przez Wartę do Czestochowy, zbliżając się ku zachodnim granicom Rzeczypospolitej. Rozpędził on chimry i mroki i barbarzyństwa faszystowskiego nad stolicą Polski. Po pięciu i pół latach uśmiercania i kałowania bohaterów miasta, 17 stycznia Warszawa wzięta po raz pierwszy światło wolności.

Warszawa jest wolna! Nie ma chyba słów, które bardziej dobitnie przemówiły do Polaka o zwycięstwie nad Hitlerem.

Warszawa wraca do życia dzięki bohaterkiej walce o jej wyzwolenie Armii Czerwonej i Wojska Polskiego, dzięki trosce o naród polski Marszałka Stalina.

Warszawa, dziś ciężko ranna i zmasakrowana, zburzona i spalona przez klat hitlerowski, będzie jutro zdrowa i piękna, albowiem naród polski kocha ją i odda jej wszystko, a polęziny Związek Radziecki, jak opowiadał Marszałek Stalin, gotów jest poświęcić tę piękną Polskę w całkowitej odprawie tego pierzgonego.

Chwała narodowi polskiemu, kolebka kultury polskiej, miasto-bohater niezłomnej walki narodu przeciwko ciemnotom niemieckim, powstałe z ognia walki, by zdać jako stolica odradzającego się demokratycznego Państwa Polskiego. Wzyna ona cały naród polski do czynu zbrojnego na froncie i potęgowania wysiłku pracy w zapleczu, by przyspieszyć chwilę zwycięstwa i zemsty nad okrutnym wrogiem — Niemcami hitlerowskim.

ROZKAZ WODZA NACZELNEGO

Do dowódcy wojsk 2. Białoruskiego frontu
Marszałka Związku Radzieckiego ROKOSSOWSKIEGO
Do szefa sztabu frontu general-lejtenanta BOGOLUBOWA

Wojska 2. BIALORUSKIEGO frontu przesyłają do natarcia 14 stycznia na dwóch przyczółkach na zachodnim brzegu rzeki NAREW, na północ od WARSZAWY, przy poparciu masowych czołgów artylerii, przy wspaniałym, gęstym robuszowaniu obronę nieprzyjaciela.

W ciągu czterech dni walk pokonując zacięty opór Niemców wojska frontu, które nacierają na dwóch przyczółkach, pokonczyły się i posuwały naprzód do 40 kilometrów rozszerzając przełom do 100 kilometrów wzdłuż frontu.

W trakcie ofensywy nasze wojska zdobyły silne punkty oporowe obrony nieprzyjaciela: MAKONOWO, ULTUSZ, CIECHANÓW, NOWE MIASTO, NASELSK, a także zajęły wódród walk ponad 500 innych miejscowości.

W walkach przy przełamaniu obrony Niemców wyróżniły się wojska general-pułkownika GORBATOWA, general-lejtenanta GUSIEWA, general-pułkownika FIEDUNSKIEGO, general-pułkownika BAWTOWA, general-pułkownika POPOWA, general-lejtenanta IWASZCZKINA, general-lejtenanta GLEBOWA, general-lejtenanta KOROWA, general-lejtenanta BOBKOWA, general-lejtenanta LAPINA, general-lejtenanta KUZIENCOWA, general-lejtenanta URBAŃCZAKA, general-majora NIKITINA, generallejtanta FOKANOWA, general-majora GARCEWA, general-lejtenanta KOLGANOWA, general-lejtenanta ANISIMOWA, generallejtanta POLENOWA, general-majora CZUWAKOWA, general-lejtenanta ERASTOWA, general-lejtenanta ALEKSIEJEWA, general-lejtenanta CZANYSZEW, pułkownika PACZKOWA, general-majora WIERWIKINA, pułkownika KRIWIENCOWA, pułkownika TELKOWA, pułkownika ABIŁOWA, pułkownika GREKOWA, pułkownika PASZKOWA, pułkownika GRIGORJAN, general-majora BULATOWA, general-majora OPIAKINA, pułkownika CYPLENKOWA, general-majora KAZAKIEWICZA, general-majora LASZCZENKO, general-majora BORSZCZEWA, pułkownika SONNIKOWA, general-majora JAKUSZEWA, general-majora RADYGIŃA, general-majora MAKAROWA, general-majora GREBIENNIKA, pułkownika WÓLKOWA, general-majora TIEREMOWA, general-majora DZANDZGAWA, general-majora BORISOWA, pułkownika KARPJELUKA, pułkownika ABDULLAJEWA,

pułkownika KALADZE, pułkownika TRUDOLUBOWA; artylerzyści general-pułkownika artylerii SOKOLSKIEGO, general-lejtenanta artylerii DIEGLARIEWA, general-majora artylerii WLADIMIRIWA, general-lejtenanta artylerii TIMOTIJEWICZA, general-majora artylerii KAZAKOWA, general-majora artylerii DMITRIJEWA, general-lejtenanta artylerii BIESKINA, general-majora artylerii LICHAZOWA, general-majora artylerii LICHACZOWA; zoologiczny general-majora wojsk pancernych JUDANA, pułkownika OPARINA, general-majora wojsk pancernych NOSOWA, pułkownika MIROWNICZA, general-majora wojsk pancernych NOWAK, general-majora wojsk pancernych FIRSOWICZA, general-majora wojsk pancernych POPOWA, general-majora wojsk pancernych PANOWA, pułkownika KOZIKOWA; saperzy general-majora wojsk inżynieryjnych BŁAGOSŁAWOWA, general-majora wojsk inżynieryjnych ŻILINA, pułkownika ISUPOWA, general-majora wojsk inżynieryjnych SZCZYPIJKO, pułkownika CWANGIERA, general-majora wojsk inżynieryjnych WITWININA, pułkownika WIZIROWA; łącznicy general-majora wojsk łączności BORZOWA, general-majora wojsk łączności MISZINA, general-majora wojsk łączności MAMOTKO, pułkownika PROCEROWA, pułkownika CHROMIAKOWA.

Dla uczczenia odniesionego zwycięstwa, formacje i jednostki, które najbardziej wyróżniły się w walkach przy przełamaniu obrony Niemców przedstawiam do odznaczenia orderami.

Dzisiaj 17 stycznia, o godz. 21, stolica naszej Ojczyzny MOSKWA, w imieniu Ojczyzny saluje i walczy z wrogiem 2. Białoruskiego frontu, które przezwyciężyło obronę Niemców — dwudziestoma salwami artyleryjnymi z dwustu dwudziestu czterech dział.

Do doskonale działania bojowego WYRAZAM PODZIĘKOWANIE kierowanym przez Was wojskom, które uczestniczyły w walkach przy przełamaniu obrony Niemców.

Wieczna chwała bohaterom, poległym w walkach za wolność i niepodległość naszej Ojczyzny!

Śmierć zaborcom niemieckim!

Wódz Naczelny

Marszałek Związku Radzieckiego J. STALIN.

17 stycznia 1945 r. nr. 224.

ROZKAZ WODZA NACZELNEGO

Do dowódcy wojsk 1. Ukraińskiego frontu
Marszałka Związku Radzieckiego KONIEWA
Do szefa sztabu frontu
general-pułkownika SOKŁOWSKIEGO

Wojska 1. UKRAIŃSKIEGO frontu rozwijają skuteczne natarcie dzisiaj, 17 stycznia, mając zamiar przełamać I RADOMSKO — ważne węzły komunikacyjne i punkty oporowe obrony Niemców i po sforsowaniu rzeki WARTY, waltownym uderzeniem formacji pancernych i piechoty zdobyć miasto CZESTOCHOWA — ważny węzeł obrony Niemców na rzece WARTA.

W walkach o zdobycie miast CZESTOCHOWA, PRZEDBORZA I RADOMSKA wyróżniły się wojska general-pułkownika ZADOWA, general-pułkownika KOROTIEWA, general-majora LAMINA, general-majora KOŁOMINOWA, general-lejtenanta RODIMCEWA, general-lejtenanta LEDIENKO, general-majora BAKLANOWA, general-majora MARTIROSJANA, general-lejtenanta AKIMOWA, general-majora PIETKO, general-majora ŻUKOWA, pułkownika KOMAROWA, pułkownika PIERIEPIELICA, pułkownika CHILCZEWSKIEGO; zoologiczny general-pułkownika RYBALKO, general-majora wojsk pancernych BACHMIETJEW, general-majora wojsk pancernych CZUPRYGINA, general-majora wojsk pancernych NOWIKOWA, general-majora wojsk pancernych IWANOWA, general-majora wojsk pancernych SŁUGIENKOWA, general-majora wojsk pancernych KUZNIECOWA, pułkownika CZUGUNKOWA, pułkownika ARCHIPOWA, pułkownika SUCHWAROWA; artylerzyści general-majora artylerii OGANESJANA, general-majora artylerii POLUEKTOWA, general-majora artylerii FAUSTOWA; lotnicy general-pułkownika lotnictwa KRASOWSKIEGO, general-majora lotnictwa PRONINA, general-majora lotnictwa GORLACZENKO, pułkownika MACZINA, general-majora lotnictwa POLBINA, general-majora lotnictwa DIEMIDOWA, pułkownika KOZEMIAKINA, pułkownika POKRYSZKINA, general-lejtenanta lotnictwa RIAZANOWA, general-majora lotnictwa ARCHANGIELSKIEGO, general-lejtenanta lotnictwa UTINA, general-majora lotnictwa BARANKINA, general-lejtenanta wojsk inżynieryjnych GALICKIEGO, pułkownika KAMIENCZUKA, pułkownika PODOLYNIENKO, pułkownika JEFREMIENKO, pułkownika SOLDATNIENKO, pułkownika GLEZIERA; łącznicy general-lejtenanta wojsk łączności BILCZYEWA, pułkownika BORISOWA, pułkownika BOGOMOLOWA, pułkownika KUCZENKO; saperzy general-lejtenanta GRIBIENKOWA, general-majora wojsk łączności GRIENKOWA, które najbardziej wyróżniły się w walkach o zdobycie miast CZESTOCHOWY, PRZEDBORZA I RADOMSKA, przedstawiam do nadania miana „CZESTOCHOWSKICH” i do odznaczenia orderami.

Dzisiaj 17 stycznia, o godz. 23 stolica naszej Ojczyzny MOSKWA, w imieniu Ojczyzny saluje i walczy z wrogiem 1. UKRAIŃSKIEGO frontu, które zdobyło miasto CZESTOCHOWE, PRZEDBORZ I RADOMSKO — dwudziestoma salwami artyleryjnymi z dwustu dwudziestu czterech dział.

Do doskonale działania bojowego WYRAZAM PODZIĘKOWANIE kierowanym przez Was wojskom, które uczestniczyły w walkach o zdobycie miast CZESTOCHOWY, PRZEDBORZA I RADOMSKA.

Wieczna chwała bohaterom, poległym w walkach za wolność i niepodległość naszej Ojczyzny!

Śmierć zaborcom niemieckim!

Wódz Naczelny

Marszałek Związku Radzieckiego J. W. STALIN.

17 stycznia 1945 r. nr. 225.

ROZKAZ WODZA NACZELNEGO

Do dowódcy wojsk 2. Białoruskiego frontu Marszałka Związku Radzieckiego ROKOSSOWSKIEGO
Do szefa sztabu frontu general-lejtenanta BOGOLUBOWA

Wojska 2. BIALORUSKIEGO frontu, kontynuując natarcie dzisiaj, 18 stycznia, zdobyły szturmem miasto PRASZNYŚ (PRASZNYŚ), miasto i twierdzę MODLIN (NOWOGIORGIEWSK) — ważne węzły komunikacyjne i oporowe punkty obrony Niemców, a także zajęły wspaniałym, gęstym robuszowaniem obronę nieprzyjaciela.

W walkach o zdobycie miast PRASZNYŚ i MODLIN wyróżniły się wojska general-lejtenanta GUSIEWA, general-pułkownika POPOWA, general-lejtenanta GLEBOWA, general-lejtenanta LAPINA, general-lejtenanta FOKANOWA, general-majora GARCEWA, general-lejtenanta CZANYSZEW, general-majora PASZKOWA, pułkownika GRIGORJAN, general-majora BULATOWA, general-majora OPIAKINA, pułkownika BIELAJEWA, pułkownika TRUDOLUBOWA, pułkownika MURATOWA, pułkownika KALADZE, pułkownika KARPJELUKA; artylerzyści general-pułkownika artylerii SOKOLSKIEGO, general-lejtenanta artylerii TIMOTIJEWICZA, general-lejtenanta artylerii BIESKINA, general-majora

artylerii KOROCZKINA, general-majora artylerii GANZEWA, pułkownika MIERLINA, pułkownika BORMOTINA, pułkownika TRAWKINA; zoologiczny general-majora FIRSOWICZA, pułkownika LOMAKO, pułkownika MIKIEWICZA, pułkownika WÓLKOWA, pułkownika KOZIKOWA, pułkownika GOLIKA lotnicy general-pułkownika lotnictwa WYERSZYNINA, general-majora lotnictwa ALEKSIEJEW, general-lejtenanta lotnictwa OSIPIENKO, general-majora lotnictwa BORYSIENKO, general-majora lotnictwa GIETMANA, pułkownika KOKARJEWICZA, pułkownika JUKOWA, pułkownika WUSS, pułkownika SMOŁOWIKA, pułkownika KALUGINA, pułkownika TICHOMIROWA, pułkownika WINOGRADOWA, pułkownika GRISZCZENKO, pułkownika KAZACZENKO; saperzy general-majora wojsk inżynieryjnych BŁAGOSŁAWOWA, pułkownika DOŁYCIENKOWA, pułkownika PIETROWA, pułkownika WORONOWA; łącznicy general-majora wojsk łączności BORZOWA, general-majora wojsk łączności MAMOTKO, pułkownika

TI MOSZENKO, podpułkownika LEBIEDIEWA, pułkownika MICHAJLOWA.

Dla uczczenia odniesionego zwycięstwa formacje i jednostki, które najbardziej wyróżniły się w walkach o zdobycie miast PRASZNYŚ i MODLINA, przedstawiam do nadania miana „NOWOGIORGIEWSKICH” i „PRASZNYŹSKICH” i do odznaczenia orderami.

Dzisiaj 18 stycznia, o godz. 20 stolica naszej Ojczyzny MOSKWA, w imieniu Ojczyzny saluje i walczy z wrogiem 2. Białoruskiego frontu, które zdobyło miasto PRASZNYŚ i twierdzę MODLIN — dwudziestoma salwami artyleryjnymi z dwustu dwudziestu czterech dział.

Do doskonale działania bojowego WYRAZAM PODZIĘKOWANIE kierowanym przez Was wojskom, które uczestniczyły w wyzwoleniu PRASZNYŚA i MODLINA.

Wieczna chwała bohaterom, poległym w walkach za wolność i niepodległość naszej Ojczyzny!

Śmierć zaborcom niemieckim!

Wódz Naczelny Marszałek Związku Radzieckiego J. STALIN.

Czerwona Armia dokonuje zwycięsko dzieła wyzwolenia Polski spod jarzma niemiecko-faszystowskich zaborców!

ROZKAZ WODZA NACZELNEGO

Do dowódcy wojsk 1. Białoruskiego frontu
 Marszałka Związku Radzieckiego ŻUKOWA

Do szefa sztabu frontu generał-pułkownika MALINIWA

Wojska 1. BIALORUSKIEGO frontu rozwijają natarcie dzisiaj, 18 stycznia, zdobywając miasta i wielkie wzniesienia: SOCHACZEW, SKIERNIEWICE I ŁOWICZ — ważne punkty oporowe obrony Niemców.

W walkach o zdobycie miast: SOCHACZEW, SKIERNIEWICE I ŁOWICZ, uczestniczą wojska generał-majora PIERCHOWICZA, generał-lejtenanta BIERZARIANA, generał-pułkownika BIEŁOWA, generał-lejtenanta LUKJANCZENKO, generał-majora KUSZCZEWA, generał-lejtenanta PULKO - DMITRIJEW, generał-majora POZNIAKA, generał-majora SIAZOWA, pułkownika MUZYKIWA, pułkownika PAWŁOWSKIEGO; kawalerzyści generał-lejtenanta KRUKOWA; zwoleńcy generał-pułkownika wojsk pancernych BOGDANOVA, generał-lejtenanta RADZJEWSKIEGO, generał-majora wojsk pancernych WIEDENIEJEW, generał-majora wojsk pancernych TIEŁAKA, generał-lejtenanta wojsk pancernych KRIWOSZEINA, pułkownika GUSAKOWSKIEGO, pułkownika MIELNIKOWA, pułkownika PĄSZKOWA, pułkownika NARUCKIEGO, podpułkownika SZUDAŁOWA; artylerzyści generał-lejtenanta artylerii GODINA, generał-majora artylerii KOSENIKO, generał-majora artylerii PLASKOWA, pułkownika SOKOLOWA, pułkownika PUCHOWA, pułkownika KORCZAGINA, pułkownika BILDINA, generał-majora artylerii SIERIEDINA, pułkownika POTEMKINA, pułkownika IWAHOWA, pułkownika GRIEBOWA, pułkownika KOŁOKOŁOWA, podpułkownika DMITRIJEW, podpułkownika PALCZOWA, pułkownika PODOLSKIEGO, pułkownika WACHROMIEJEW; lotnicy generał-pułkownika lotnictwa RUDENKO, generał-

lejtenta lotnictwa BRAJKO, generał-majora lotnictwa TOKARIJEW, generał-majora lotnictwa DZUSOWA, generał-majora lotnictwa TATANASZWILI, generał-lejtenanta lotnictwa SAWICKIEGO, pułkownika TIMOFIEJEW, pułkownika BIELOUSOWA, pułkownika ISAJEWA, pułkownika KIASIGINA, pułkownika TISZCZENKO, podpułkownika ORŁOWA, pułkownika MIASZEDOWA; saperzy generał-majora wojsk inżynierskich KOMAROWA, generał-majora wojsk inżynierskich FURSA, pułkownika BIEŁSKIEGO, pułkownika WANDYSZEWA; łącznicy generał-majora wojsk łączności LITWINIENKO, pułkownika SÓŁOWEWA, pułkownika FALINA, pułkownika SMOLU.

Do uczczenia odniesionego zwycięstwa formacje i jednostki, które najbardziej wyróżniły się w walkach o zdobycie miast: SOCHACZEW, SKIERNIEWIC I ŁOWICZ, przedstawiciele do nadania miast: SOCHACZEWSKICH, SKIERNIEWICKICH I „ŁOWICKICH” i do odznaczenia orderami.

Dzisiaj, 18 stycznia, o godz. 23 min. 30 stolica naszej Ojczyzny MOSKWA w imieniu Ojczyzny salutować walczącym wojskom 1. Białoruskiego frontu, które zdobyły miasta: SOCHACZEW, SKIERNIEWIC I ŁOWICZ — dwudziestoma salwami artyleryskimi z dwustu dwudziestu czterech dział.

Do doskonałego działania bojowego WYRAZAM PODZIĘKOWANIE kierowanym przez Was wojskom, które uczestniczyły w walkach o wyzwolenie miast: SOCHACZEW, SKIERNIEWIC I ŁOWICZA.

Wieczna chwała bohaterom, poległym w walkach za wolność i niepodległość naszej Ojczyzny!

Śmierć zaborcom niemieckim!

Wódz Naczelny

Marszałek Związku Radzieckiego J. W. STALIN.

18 stycznia 1945 r.
nr. 228.

ROZKAZ WODZA NACZELNEGO

Do dowódcy wojsk 1. Ukraińskiego frontu
 Marszałka Związku Radzieckiego KONIEWA

Do szefa sztabu frontu
 generał-armii SOKOLOWSKIEGO

Wojska 1. UKRAIŃSKIEGO frontu, w wyniku gwałtownego ataku formacji pancernych i piechoty, dzisiaj, 18 stycznia zdobyły miasto i stację kolejową PIOTRKOW (PIOTRKOW) — ważny węzeł komunikacyjny i punkt oporowy obrony Niemców w kierunku ŁODZIA.

W walkach o zdobycie miasta PIOTRKOW wyróżniły się wojska generał-pułkownika PUCHOWA, generał-lejtenanta MAŁANDINA, generał-majora PIZIKOWA, generał-majora CZERWONI, pułkownika WOLKOWICZA; zwoleńcy generał-pułkownika wojsk pancernych NOWIKOWA, generał-pułkownika LELUSZENKO, generał-majora wojsk pancernych UPMANA, pułkownika ORŁOWA, pułkownika RYWZ, pułkownika MARIACHINA, pułkownika TURKINA, majora DEMENTJEW, podpułkownika KURISTA; artylerzyści generał-lejtenanta artylerii SIEMENOWA, generał-majora artylerii MIENTUKOWA, generał-lejtenanta artylerii KUBIEJEW, pułkownika KOZUBIENKO; lotnicy generał-pułkownika lotnictwa KRASOWSKIEGO, generał-majora lotnictwa PRONINA, generał-majora lotnictwa SŁUSARIJEW, generał-lejtenanta lotnictwa BŁAGOWIESZCZENSKIEGO, generał-majora lotnictwa KUROCZKINA, generał-majora lotnictwa ZAJCZENKOWA, pułkownika KOŁOMIEJEW, podpułkownika SIEMENOWA; saperzy generał-lejtenanta wojsk inżynierskich GALICKIEGO, generał-majora wojsk inżynierskich WARKAWA, pułkownika POLUEKTOWA; łącznicy generał-lejtenanta wojsk łączności BULCZEW, generał-majora wojsk łączności ACHRIEMIENTKO, pułkownika OSTRIENKO.

Do uczczenia odniesionego zwycięstwa formacje i jednostki, które najbardziej wyróżniły się w walkach o zdobycie miasta PIOTRKOW (PIOTRKOW) przedstawiciele do nadania miast „PIOTRKOWSKICH” i do odznaczenia orderami.

Dzisiaj, 18 stycznia, o godz. 22 min. 30 stolica naszej Ojczyzny MOSKWA w imieniu Ojczyzny salutować walczącym wojskom 1. Ukraińskiego frontu, które zdobyły miasto PIOTRKOW — dwudziestoma salwami artyleryskimi z dwustu dwudziestu czterech dział.

Do doskonałego działania bojowego WYRAZAM PODZIĘKOWANIE kierowanym przez Was wojskom, które uczestniczyły w walkach o wyzwolenie miasta PIOTRKOW.

Wieczna chwała bohaterom poległym w walkach za wolność i niepodległość naszej Ojczyzny!

Śmierć zaborcom niemieckim!

Wódz Naczelny

Marszałek Związku Radzieckiego J. W. STALIN.

18 stycznia 1945 r. nr. 227.

WARSZAWA BĘDZIE ODBUDOWANA

W związku z wyzwoleniem Warszawy nasz korespondent odwiedził 17 stycznia prezydenta miasta ST. WARSZAWY, prof. inż. MARIANA SPYCHALSKIEGO. Treść wywiadu podajemy niżej.

Jeszcze dziś rano handycyżarstwo. Miasto jest bardzo zniszczone przez niemieckie działo. Bankrut londyński zdrójczy z AK posiadać miasto Niemcom, oddać je im na rękę, byleby nie porozumieli się z Armią Czerwoną.

Jeszcze dziś rano handycyżarstwo. Miasto jest bardzo zniszczone przez niemieckie działo. Bankrut londyński zdrójczy z AK posiadać miasto Niemcom, oddać je im na rękę, byleby nie porozumieli się z Armią Czerwoną.

Wielkiemu radcości przesyłamy wszystkie fakt utworzenia Warszawy i wielkich polaci naszego kraju za Wisłą. Jesteśmy wdzięczni Armii Czerwonej i jej Wielkiemu Wodzowi Marszałkowi Staliniowi za wyzwolenie polskich ziem.

Po otrzymaniu wiadomości o uwolnieniu Warszawy, o pańskimie ułeczce Niemców udam się by obejrzeć War-

Wojkiem Polskim. Niemcy zniszczyli nie tylko domy mieszkalne, ale wszelkie pomniki polskiej kultury, Kościoły, pałace, zamki, teatry i muzea — to kupa gruzów.

Fakt uwolnienia Warszawy zastał nas w pełnym przygotowaniu naszego odrodzonego aparatu administracji miejskiej i Rady Narodowej w Warszawie, wszystkich organi-

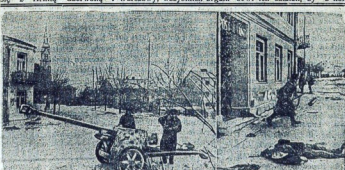
zacji społecznych, związków zawodowych. Jesteśmy w toku prac przygotowawczych nad zorganizowaniem życia Warszawy. Wysłano grupę rozpoznańców do wszystkich wydziałów, biur i przedsiębiorstw, nie jest ich, których zadaniem jest zbadać stan w jakim znajdują się obiekty podlegające zakresowi ich działań, by z kole-

po tym wysłać brygady dla zabezpieczenia tych obiektów. Następnie uruchomimy brygady robotnicze, które po rozpoznanie miasta, do pracy oddały saperki, przystąpią do uporzędowania głównych arterii komunikacyjnych. W dalszej kolejności przystąpią do realizacji wielkiego planu odbudowy i przebudowy naszego miasta, do realizacji planu, który architekt, ekonomista, socjologj opracowali już w czasie okupacji niemieckiej przy poparciu Krajowej Rady Narodowej.

Jesteśmy przekonani, że mimo wielkich strat jakie poniosła Warszawa, potrafi naród polski przy pomocy swego wielkiego sojusznika — Związku Radzieckiego odbudować swą stolicę.

Warszawa jest sprawą wszystkich narodów demokratycznych, jest symbolem bohaterstwa narodu polskiego, cierpliwości i krzywdy jakie naród polski doznał od hitlerowskich Niemiec.

Nowa Warszawa będzie wyrażać siły i wieczną przyjaźń narodu polskiego i narodów Związku Radzieckiego.

WZWOŁONY NASELSK. Na adjeżdżających z tej strony — diało, porozczone przez Niemców na jednej z ulic miasta, na prawo — kładzione przeszkody gnańc poczty, na pierwszym planie traktor hitlerowski.

Zdjęcie P. BERENZIUSZKA.

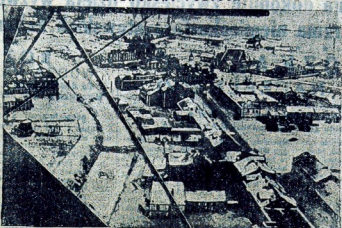
Radość w Lublinie

Gdy tylko radio podało komunikat o tym, że Czerwona Armia wchodzi do Wojskiem Polskim wyzwoliła Warszawę, na Placu Litewskim w Lublinie powstał samorzutnie wice. Była to manifestacja triumfu i uniesienia.

W związku z wyzwoleniem Warszawy, Kielce, Radomia i innych miast polskich premier Tymczasowego Rządu Polskiego Osóbca-Morawski wygłosił przez radio przemówienie, w którym oświadczył, że nie ma takich słów, którymi można by wyrazić szczęście Polaków, ich wielką wdzięczność dla wyzwolicieli — Czerwonej Armii i jej genialnego wodza Marszałka Stalina.

W prześlaborstwach lubelskich odbyły się tłumne wice, na których przemawiali przedstawiciele partii demokratycznych i związków zawodowych.

WYZWOLONY PUŁTUSK

Zdjęcie wykonane z samolotu pilotowanego przez starszego pilotantę gwardii W. Białosław. Zdjęcie historyczne, korespondent W. SZAROWSKIEGO.

Radzieckie Biuro Informacyjne donosi:

Z Komunikatu Operacyjnego z dn. 17 stycznia

Wojska 2. Białoruskiego frontu przedzwały do natarcia 14 stycznia na dwóch przyczółkach na zachodnim brzegu rzeki Narwy, na północ od Warszawy, przy wsparciu masowych czołgów artylerii, przerwały silną, głęboko rozbudowaną obronę nieprzyjaciela.

W ciągu czterech dni walk pokonyjąc taciący opór Niemców wojska frontu, które nacierają na dwóch przyczółkach, potoczyły się i posuwały naprzód do 40 kilometrów, rozszerzając przełom do 100 kilometrów wzdłuż frontu.

W trakcie ofensywy nasze wojska zdobyły silne punkty oporu obrony Niemców — miasta Maków, Pułtusk, Ciechanów, Nowe Miasto, Nasielsk, a także zajęły wiodącą walką ponad 50 innych miejscowości; wśród nich Głazewo, Dylewo, Rawy, Zawady Dworskie, Obłudzin, Kozin, Zielona, Czerwiec, Biełki, Gąsiec, Szczawin, Andzin, Go-

lawice, Pomiechówek i stacje kolejowe: Nasielsk, Swierciec, Gąsiec.

Wojska 1. Białoruskiego frontu, po dokonaniu szybkiego manewru oskrzydającego na zachód od Warszawy, zajęły miasto Żyrardów, przecięły drogi na Sochaczew, sforsowały Wisłę na północ od Warszawy i, po odcięciu w ten sposób Warszawy od zachodu, 17 stycznia drogą kombinowanego czołgu z północy, zachodu i południa zdobyły stolicę sprzymierzając z nami Polaki — miasto Warszawa — bardzo ważny węzeł strategiczny obrony Niemców na Wisłę.

Kontynuując ofensywę wojska 1. Białoruskiego frontu zdobyły miasta: Górę Kalwaryjską, Tarczyn, Biela Rawska, Nowe Miasto, Szydłowiec, a także zajęły wśród walk ponad 80 innych miejscowości, w tej liczbie większe miejscowości: Mała Wieś, Dąbrowa Nowa, Trusków, Leszno, Chojątek, Babak, Domaniew-

cze, Lgówce, Potowrów, Janików, Skrzynno, Polittów, Smagów, Pawłow i stacje kolejowe: Cynów, Czołchow, Zielonka, Tarczyn, Jasieniec, Mogilnice, Nowe Miasto, Różki, Jastrzęb, Szydłowiec.

Wojska 1. Ukraińskiego frontu rozwijały skuteczne natarcie 17 stycznia zajęły miasta: Przebórz i Radomsko — ważne węzły komunikacyjne i punkty oporowe obrony Niemców i, po sforsowaniu rzeki Warty, gwałtownym uderzeniem i pancerznych pociągów zdobyły miasto Czeszotów — ważny węzeł obrony Niemców na rzece Warcie. W trakcie walk zaczepnych 17 stycznia wojska frontu zdobyły także miasta: Wierzbnik, Radziszew, Kuchnie i zajęły ponad 700 innych miejscowości, wśród których większe miejscowości: Lubienin, Bodentyn, Zaganań, Malinów, Szupie, Oleszo, Stoblecze-Miękłe, Pławno, Kenary, Michałów, Przyrów, Mokrzec, Janów, Niegowo-

Pradła, Sayce, Stawniów, Łobzów, Iwanowice, Sadowe, Piszowice, Kiejszynie, Gręboszów, Wole Rzędzińska, Leński Górny i stacje kolejowe: Kunów Miasto, Kunów, Michałów, Goleniew, Zaganań, Kiomnice, Złoty Potok, Proszowice, Czarna.

W Budapeszcie nasze wojska kontynuując walki zmierzające do likwidacji okrężnego ugrupowania nieprzyjaciela zajęły 50 kwartałów. 16 stycznia w Budapeszcie więźniem do niewoli 7 000 niemieckich i węgierskich żołnierzy i oficerów.

Na pozostałych odcinkach frontu — działania patroli w szeregu punktów walki o charakterze lokalnym.

16 stycznia nasze wojska uszkodziły i niszczyły na wszystkich frontach 145 czołgów niemieckich. W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwlotniczej strącono 163 samoloty nieprzyjaciela, które.

Z Komunikatu Operacyjnego z dn. 18 stycznia

Wojska 2. Białoruskiego frontu kontynuując natarcie 18 stycznia zdobyły szturmem miasto Praszysze (Prasnyż-Niwole) i twierdzę Modlin (Moslojergiejewsk) — ważne węzły komunikacyjne i punkty oporowe obrony Niemców — także zajęły wśród walk ponad 1 000 innych miejscowości, w tej liczbie: Krutki, Grabnik, Różek, Krasnoziel, Bobino Wielek, Dzielino, Chumieniowo, Krosnice, Drogoszki, Strzegowo, Gilnojeck, Mahuń, Gutzarzewo, Milewo, Strachowo, Jędrzejów, Staryń, Zakroczym i stacje kolejowe: Zabiele Wielkie, Konopki, Wkrę.

Wojska 1. Białoruskiego frontu, rozwijając natarcie 18 stycznia zdobyły miasto i wielkie węzły komunikacyjne Sochaczew, Skiernewice i Łowicz — ważne punkty oporowe obrony Niemców, a także zajęły wśród walk ponad 500 innych miejscowości, w tej liczbie miasta: Błonie, Głazewo, Białobłonie, Żelazowa Góra, Krowczyce, Komorów, Ożarów, Głuchów, Ostrowiec, Domonasz, Radziejów, Gozdki, Przychyń i stacje kolejowe: Błonie, Szaymów, Pruszków, Grodzisk, Chylice, Rawe Mazowiecka.

Wojska 1. Ukraińskiego frontu, w wyniku gwałtownego ataku formacji pancerznych zdobyły miasto i stację kolejową Piotrków (Piotrków) — ważny węzeł komunikacyjny i punkt oporowy obrony Niemców w kierunku Łódzkiem, a także zajęły wśród walk miasto i węzeł kolejowy Skarżysko Kamiennie — ponad 450 innych miejscowości, w tej liczbie większe miejscowości: Biała, Lubien, Lipowczyk, Wiewiec, Brzeznic, Nowa Starą Kruszyń, Kamyk, Cynkarzewo, Szarleje, Poraj, Żarki, Kroczyce, Michałowice, Suliszewo, Skalpa, Czarnowice, Biełmbio, Gien-

bułów, Biblice (5 kilometrów na północ od miasta Kraków) i stacje kolejowe: Włoczek, Suchedniów, Łąca, Rudnik, Poraj. Wobrom. Nasze wojska, wśród których większe miejscowości: Lubienin, Bodentyn, Zaganań, Malinów, Szupie, Oleszo, Stoblecze-Miękłe, Pławno, Kenary, Michałów, Przyrów, Mokrzec, Janów, Niegowo-

bie ponad 20 000 więźniów 18 stycznia. W liczbie jeńców — dowódca 10 pułku — dowódca 10 węgierskiej dywizji pociągów pulkownik sędziwego generałnego Androsz Szabó i przy tej widoczności posuwały się nieco naprzód, po dokonaniu zwycięskiego poturczyjczy.

W Arfennach (Belgia) na północie od Faimonville i Anderlecht toczą się w dalszym ciągu zwycięskie walki.

Na wschód od Bastogne (Belgia) alianci zajęli Bourcil i przełamił szereg — Lunneville, w mieście — jeden mil na północ od Surmevil. Na południowy wschód od Remich, w pobliżu granicy niemiecko-huksyburskiej, jednostki sprzymierzonych niszcą wojska nieprzyjaciela czołgu w rejonie na południe od Henrich.

Redaktor odpowiedzialny Józef GAWROŃSKI

PIERWSZY DZIEŃ W WYZWOLONEJ WARSZAWIE

WARSZAWA. (Od specjalnego korespondenta „Wolnej Polski“). Mosty na Wiśle są zerwane. Idziemy po lodzie obok mostu Kerbedzia, wdrapujemy się po drabinie saperkiej na ostatnie ocalle przykryte mostem.

Powisłe, Krakowskie Przedmieście, Nowy Świat, Aleje Jerozolimskie, ulica Marszałkowska, Królewska w ruinach. Gdzieś ledwie tylko są dąbki, nadające się do remontu. Zniszczone są wszystkie obiekty kultury i sztuki. Miny ziemniaki zrujnowały — kosciółki, muzea, pomniki. W palcu szfuki „Zachęty“ nie ma obrazów — nie rzęby, nad drzwiami napis: „Wielki Wojak“ — Chocisz zniecierpliwiony, zniszczył pamiętniki jego kultury — rozbiła leży stator księstwa Skarpi. Zdziesiąła hitlerowska banda metodycznie, celowo niszczyła wszystko to, co narodził się i tworzył i budował setki lat.

Ulice nie są puste. Idą za sobą — szukają min. Ma setki byłych mieszkańców Warszawy, mężczyźni, kobiety, dzieci z łomkami na plecach, napsy, po niemiecku. Chocisz zniecierpliwiony, zniszczył pamiętniki jego kultury — rozbiła leży stator księstwa Skarpi. Zdziesiąła hitlerowska banda metodycznie, celowo niszczyła wszystko to, co narodził się i tworzył i budował setki lat.

Ulice nie są puste. Idą za sobą — szukają min. Ma setki byłych mieszkańców Warszawy, mężczyźni, kobiety, dzieci z łomkami na plecach, napsy, po niemiecku. Chocisz zniecierpliwiony, zniszczył pamiętniki jego kultury — rozbiła leży stator księstwa Skarpi. Zdziesiąła hitlerowska banda metodycznie, celowo niszczyła wszystko to, co narodził się i tworzył i budował setki lat.

Czerwonoarmiejski prowadzą fryzów — nie zdążyli uciec. Nad sąsiadami zebrał się mieszkaniec. Rozlegają się głosne okrzyki: „Niech żyje Armia Czerwona! Niech żyje Wielki Wódz Marszałek Stalin!”

J. NIEDZIEDZKI

Działania wojenne w Europie Zachodniej

LONDYN, 18 stycznia. (TASS). Komunikat sztabu Kwatery Głównej ekspedycji niemieckiej skierowanej do przelomu w rejonie na północ od Siltard, w pobliżu granicy holenderskiej, wojska sprzymierzonych zajęły wieś Di-teren i przy tej widoczności posuwały się nieco naprzód, po dokonaniu zwycięskiego poturczyjczy.

W Arfennach (Belgia) na północie od Faimonville i Anderlecht toczą się w dalszym ciągu zwycięskie walki.

Na wschód od Bastogne (Belgia) alianci zajęli Bourcil i przełamił szereg — Lunneville, w mieście — jeden mil na północ od Surmevil. Na południowy wschód od Remich, w pobliżu granicy niemiecko-huksyburskiej, jednostki sprzymierzonych niszcą wojska nieprzyjaciela czołgu w rejonie na południe od Henrich.

Redaktor odpowiedzialny Józef GAWROŃSKI

Gazeta „Wolna Polska“ na polskim terenie. Wydanie Polskiego Zarządzenia frontu dla naselzenia Polski.

ADRES REDAKCJI: poczt. pol. 47/54